

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК I.

Ч. 2. Джерзі Сіті, Н. Дж., субота, 3-го січня 1942.

No. 2. Jersey City, N. J., Saturday, January 3, 1942.

VOL. I.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: B'Ergen 4-0211. — Тел. У. Н. Союз: B'Ergen 4-1016

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

Реорганізують Оборону Філіппин і Манілі - Рузвелт і Чорчил Моляться Разом за Перемогу - Гітлер Пробує Здержувати Відступ Німців на Советським Фронті

АМЕРИКАНСЬКІ І ФІЛІППИНСЬКІ ВІЙСЬКА НА НОВИХ ПОЗИЦІЯХ НАВКОЛА МАНІЛІ

ВАШІНГТОН. — Американці й філіппинці об'єднали свої сили для остаточної оборони столиці Філіппин Манілі, до якої з півночі й півдня зближаються японські наїзники. Західно сторону Манілі, цебто побережжя від Китайського моря, обороняють твердиня Корегідор (острів) та морська база в Кавіте. Комунікати, видані головною квартирою ген. МакАртура, згадують, що нові американсько-філіппинські позиції є добре укріплені та що японські війська понесуть великі втрати. В компетентних військових колах висловлюють опінію, що навіть колиб прийшлося здати Манілі, то оборонці Лузону ще довго зможуть успішно боротися, головне в твердині Корегідор та Кавіте. Ця перша може видержати довгі місяці облоги.

ГАВАЙСЬКІ ОСТРОВИ ПІД ОБСТРИЛОМ

ГОНОЛЮЛЮ (Гавайські Острови). — Воєнний комунікат повідомляє, що японці обстрілювали зо субмарин острови Кагуїю, Мауї й Гаваї, що належать до групи Гавайських островів. Це третій з черги напад на Гавайські острови від початку вибуху японсько-американської війни. Обстріли не спричинили великих жертв, бо ліпи запалили в одному місці цукрову тростину.

РУЗВЕЛТ І ЧОРЧИЛ ПРИ ГРОБІ ВАШІНГТОНА

ВАШІНГТОН. — Президент Рузвелт та прем'єр Чорчил, який щойно повернувся з Канади, відвідали гроб Юрія Вашингтона в Меморіал Вернон, відбудуши спільні молитви за успіх альянської справи в церкві в Александрії, Верджинія, яку заповнив перший президент Америки в 1773. р. По полудні американські й британські високі військові достоянники представили Рузвелтові й Чорчилеві звіт з тих нарад, які відбулися між ними в справі спільної воєнної акції. В дипломатичних колах є переконання, що між Рузвелтом і Чорчилом наступило далекосягале порозуміння, яке відноситься до всіх фронтів теперішньої війни.

ЗАБОРОНА ПРОДАЖІ НОВИХ САМОХОДІВ ТА ТРОКІВ

ВАШІНГТОН. — З рамені ОПМ видано розпорядження, на основі якого забороняється цілковито продажу нових самоходів до 15 січня, а тоді можна буде продавати їх згідно з обмеженням пляном як це вже мається справа з самоходними опонами. Ця заборона не відноситься до зужитих самоходів.

ПОГОЛОСКИ ПРО ПРИЗД СТАЛІНА ДО АМЕРИКИ

ВАШІНГТОН. — Від якогось часу не перестають курсувати погослови, що до Вашингтону має приїхати советський диктатор Йосиф Сталін, щоб взяти особисту участь у воєнних нарадах Рузвелта й Чорчила. Хоч ці вістки вже раз офіційно заперечила советська амбасада у Вашингтоні, проте вони далі кружляють. Перший раз про це згадало мадярське радіо в Будапешті, яке знову покликувалося на „шведські донесення“. Тому кілька днів також секретар президента С. Ерлі офіційно заперечив, начеб то Сталін вибрався до Америки.

НОВІ РОЗПОРЯДЖЕННЯ В СПРАВІ ГОРОЖАН БОРОЖИХ ДЕРЖАВ

ВАШІНГТОН. — Генеральний прокуратор Францис Бидл видав нові розпорядки, які відносяться до горожан Німеччини, Італії та Японії на території Злучених Держав, Порто Ріка та Вірджинських Островів. І так ці горожані не можуть переїжджати з місця на місце без спеціального дозволу, який можна дістати, подавши подання тиждень наперед. Рівнож від них відбирається зброю (револьвери, рушниці) та фотографічні й коротко-хвилові радіо-апарати, що вже рішєно давніше.

МАДЯРСЬКА І РУМУНІЯ ЗВІЛЬНЯЮТЬ АМЕРИКАНСЬКИХ ДИПЛОМАТІВ

ВАШІНГТОН. — Департамент стейту повідомляє, що Мадярщина й Румунія згодилися звільнити американських дипломатів, як тільки мадярські й румунські дипломатичні представники, що виїдуть з Америки, прибудуть до Лізбона, столиці Португалії. Це повідомлення одержав департамент стейту від швейцарського уряду, який представляє американські інтереси в Будапешті та Букарешті. Американські дипломати з тих країв виїдуть спеціальним поїздом через Іспанію, однак їм не дозволять покинути європейський континент, аж поки не прийдуть мадярські й румунські дипломати з Америки.

СТИМСОН ПРО НЕДОЦІНЮВАННЯ ВОРОГА

ВАШІНГТОН. — Секретар війни Г. Стимсон заявив на пресовій конференції, що надмірний оптимізм або недоцінювання японських воєнків не повинні затемнювати правдивого образу на Філіппинах. Покликаючи на радіві зйомлення, що часто говорять про японців як „але озброєних та невідповідно вишколених“, він твердив, що є навпаки. Японські війська, казав він, є вишколені добре, мають озброєння та добре воюють. Далі секретар війни заявив, що остаточно Америка переможе Японію, однак „це не станеться, коли глядітимемо на події через рожеві окуляри“.

ПОБОЮЮТЬСЯ ЗАХОПЛЕННЯ НІМЦЬМИ МОРСЬКИХ БАЗ У ТУНІСІ

ВАШІНГТОН. — Відомий французький журналіст Пертінакс пише, що неповодження Італійсько-німецьких військ в Лівії може бути причиною, що німці захоплять французькі бази в Північній Африці. Ген. Ромель, пише він, може остаточно вибрати добре укріплені туніські бази за своє скоронище та звідтам ставити британцям даліший опір. Пертінакс згадує, що ген. Гамелен, б. шеф штабу французької армії, все був тої думки, що надходяча війна рішиться в Північній Африці. Це буде дуже парадоксально якщо ці бази в Бізерті та Полудневому Тунісі, побудовані в першу чергу проти італійців, зможуть стати їх скоронищем та есентуально обернутися їм на користь. Командантом французьких військ в Північній Африці є тепер ген. де Лятр, якого уважають вповні відданим маршалу Петенові.

БРИТІЙЦІ ЗНОВ НАЇЗДЯТЬ НОРВЕЗЬКУ ЗЕМЛЮ

Бритійські відділи, знай „командос“, знов наїздили норвезьку землю, острови Ляфотн, окуповані німцями. Вони вистріляли або взяли в полон німецьку залозу, взяли кілька „квізлінгів“ в полон, та понизили цілковито всі воєнні склади і фабрики. Повертаючи водні, взяли зо собою біля сотки цивільного населення, яке само хотіло їхати до Англії. При тім британці затопили два німецькі прибережні кораблі.

НІМЦІ ВІДСТУПАЮТЬ, ГІТЛЕР НА СОВЕТСЬКИМ ФРОНТІ

Адольф Гітлер улався особисто на советський фронт, щоб спинити даліший відступ німецьких військ. Цей відступ обертається в цілковите німецьке знищення. Армія німецького генерала Гудеряна цілковито розбита. Совети здобули Калугу й оточили Можайськ. Німці в неладі і переполосі відступають в напрямку Вязми. На Кримі ситуація для німців не поправилась. Хоч німці повели протинаступ на Теодозію, щоб її назал відбити від советських військ, це їм не вдалось.

БРИТІЙСЬКІ НАЛІТИ НА ГРЕЦІЮ

Бритійська повітряна сила бомбардувала німецькі воєнні бази в Греції. В Греції німці в останніх часах згуртували великі сили. Те гуртування сил проловжається. Бритійці припускають, що звідтам німці задумують робити наступ на британські морські сили діючі на Середземній морі, щоб ті сили знищити.

З ЛІВІЙСЬКОЇ КАМПАНІЇ

Бритійці повели наступ на оточені німецько-італійські війська в Барді та Гальфая Пас. Підчас відступу німецько-італійських сил залишено там сильні відділи, які держаться до нині. поміч тим оточеним частинам німецька команда посилає літаками з Греції. Бритійці рішкли зліквідувати ті німецько-італійські вогнища. В першій наступі вони взяли в полон 600 німців й італійців. — Німецько-італійські війська ставлять опір біля Агелабії, кількадесят-миль на полудне від Бенгазі. Боротьба в розгарі.

ПОЛІЦІЯ ГОТОВИТЬСЯ. — З мішками, наповненими піском і зложеними високо під вікнами для охорони проти розбитих кусків шиб, поліція в Сан Франціско залядає себе приготованою на можливе японське бомбардування.

АЖ В ЦІМ РОЦІ ГІТЛЕР ДОДЕРЖИТЬ ОБІЦЯНКИ!

БЕРЛІН. — Адольф Гітлер виголосив з нагоди Нового Року промову, в якій сказав, що черговий рік вже приніс Німеччині перемогу. Але водночас він перестерігав німців, що хоч вони дотепер зводили тяжку боротьбу, то та боротьба в цій році буде ще тяжча. Тон промови Гітлера вже не був такий бундучий, як тої його промови в минулому році, коли то він запевняв німців, що в 1941 році Німеччина цілком певно розгромить ворогів і забезпечить Німеччині домінацію над Європою.

МАРШАЛ ПЕТЕН ДО СВОЇХ ЗЕМЛЯКІВ.

ВІШІ. — Маршала Петен з нагоди Нового року також виголосив промову до французів і закликав їх до єдності. Петен ствердив дуже тяжке положення французького народу, який позбавлений свободи та казав, що лише цілковита єдність може врятувати Францію від загибелі. Він говорив, що його уряд, який в спадку по попереднім уряді дістав програну війну та її наслідки, не раз не знаходить зрозуміння і піддержки від широкого французького загалу. Але та піддержка мусить бути, коли Франція хоче в будучім знов стати на ноги і затвердити в світі своє важке становище. Петен вкінці висловлював надію, що наїстичний уряд облекшить натиск на Францію і дасть їй свободніше віддихати.

ЗАПОВІДАЄ ЗДОБУТТЯ СІНГАПУРУ.

ТОКІО. — Японський прем'єр Тойо виголосив теж промову і заявив, що Маніла та Сінгапур цілком певно будуть здобуті японцями і це тільки питання часу коли. Як довго часу на це треба — Тойо не говорив. Лише зазначав, що війна буде тяжка і довга. Він теж ще раз пояснив своїм землякам, що не Америка змусила вступити Японію до війни і змусила японські збройні сили... напости на Перл Гарбер та Філіппини.

ЗАПОВІДАЄ УДАР В ЯПОНІЮ.

БАТАСІЯ (Голяндська Індія). — Голяндський головний командант збройних сил на Далекім Сході, ген. Гайн дер Портен, з нагоди Нового Року заявив, що альянти планують для Японії тяжкий удар. Той удар не буде приймий Японії, казав генерал, та додавав, що більше про ці приготування він не може сказати. Тільки запевняв своїх співграждан, щоб мали віру в альянські сили і провід.

ЯПОНСЬКО-СОВЕТСЬКІ ПЕРЕГОВОРІ.

КУМБІШІВ. — Між советським урядом і японськими представниками провадяться переговори в цілі відновлення договору й дозволу щодо ловлення риб на советських водах для японських рибаків. Японія-той дозвіл все діставала лише на один рік і по році його відновляла. Відновлювання цього дозволу є свого роду показником відносин між обома державами. Як дозвіл протягається, значить між Советами і Японією є напруження. Як дозвіл відразу підписує, значить все гаразд. Тепер советські газети нічого не згадують про біжучі переговори, тому в центральних колах таке переконання, що дозвіл буде знов давний.

НІМЦІ ВСЕ НИЩАТЬ ПІДЧАС ВІДСТУПУ.

МОСКВА. — Советські газети пишуть, що німці, відступаючи взад, все нищать за собою. Советські газети навіть надрукували німецький військовий приказ, захоплений підчас відступу, в яким говориться, щоб німецьке військо було безоглядне, коли ходить про нищення сіл та міст, а також про цивільне населення. Все має бути знищене до тла, чоловіки в військовій віці мають бути забрані до концентраційних таборів, а жінки та діти теж зігнані в одно місце.

БРИТІЙЦІ ЗОВСІМ ОПУСТИЛИ САРАВАК.

СІНГАПУР. — Бритійські збройні сили цілковито опустили колонію Саравак, в якій правив магараджа англійської крові, сер Чарлс Ван Брук. Саравак лежить на великім острові Борнео. Решта острова знаходиться в руках голяндців. Голяндці там краще приготувані від англійців і вони ставлять завзятіший опір.

ВИБУХ ФАБРИКИ В ВІДНІ.

БЕРН. — В одній воєнній фабриці біля Відня повстав був вибух внаслідок сповидного саботажу. Німецька влада арештувала чимало осіб і відразу поставила їх під нагляд суд. Засуджено на смерть і виконано засуд на 23 чеських робітниках, які працювали в згаданій фабриці. Два місяці тому німці розстріляли 20 чехів сповидно за те, що ті висадили з рейок поїзд.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.,
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
визначеною числом, в котрім оголошення хоча мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

3 Канади належить послати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

Рік і Найважливіша Подія

Хоча рік у суспільній історії людства є властиво зовсім штучно встановленою частиною часу, все таки є це простір часу, дуже догідний для різних обчислень і міркувань. Тому й не диво, що з кінцем року появляються преріжні огляди минулого року, ріжні спроби зібрати події цілого року в одну цілість та витягнути з того якусь важну науку на майбутнє.

Відома американська журналістка Ан О'Гер Мек-Кормик пробує в останньому в 1941. році числі "Нью Йорк Таймсу" виміркувати: що було найбільше замітним фактом у тому памятному році?

Нема що й казати, що на це питання можуть бути всякі відповіді. Однак можна теж сказати, що віддай багато людей згодиться з поглядом пані Мек-Кормик, що найбільшою подією минулого року є створення великого союзу держав, котрий вона називає Великим Альянсом, а котрий складається, як відомо, передовсім з Великої Британії, Злучених Держав і совітської Росії. Повстання цього альянсу Мек-Кормик вважає найбільшою подією минулого року в світлі тих подій, що ще мають заіснувати в майбутньому. Іншими словами, пані МекКормик заповідає, що створення цього союзу буде мати вирішальний вплив на теперішню світову війну.

На погляд пані МекКормик подія ця є тим більше замітна, що Великий Альянс створився властиво без рішення з боку Британії й Америки. Він виринув як твір простого факту, що держави оси виповіли війну Америці й Росії. Отже на її погляд, втягнення Росії й Америки в війну по стороні Британії не є зовсім тріумфом британської дипломатії, як це часто думають. Це була немовби грушка, що впала в подолі людини, яка коло груші востім не заходила.

Комуж має Британія завдячувати цю велику допомогу? Каже пані МекКормик, що нікому іншому, як самому Гітлерові. Це він, ославлений своїми агентами геній дипломатії, що самий любить хвалитися, що він робить все не на основі знання, але на основі почуття, придбав Англії двох найбільших союзників у світі. Першого союзника придбав він, коли стрінувшись за застоєм на західному європейському фронті, кинувся на Росію, бо звідти нібито сподівався нападу із заду. Другого союзника придбав він для Англії в могутній Америці, коли втягнув у війну Японію, щоби заняти руки Америки. Що він руки Америки заняв, про це й ніщо казати, але ніщо й казати, що, не будучи в війні, Америка не могла дати Великому Альянсові й половини тих прислуг, які вона тепер не лише дає, але й давати мусить.

Колись Гітлер писав про те, що найбільшою помилкою німецької Німеччини були два фронти. Гітлер називав цю помилку німецької дипломатії непростимою. Нині цей самий Гітлер пристарався для Німеччини не два, а три фронти. І ось чому це є, на погляд пані МекКормик, найважливішою подією того памятного 1941. року.

**Демократичне Сповнення
Обов'язків**

Демократія це не лише гарні, примамливі слова, як — свобода, рівність, право — але також тверді вимоги, як — самодисципліна, обов'язки, добровільне обмежування своїх прав на користь інших людей, чи загальної справи. Завданням демократичної системи є поставити суспільні справи так, щоб всі громадянські обов'язки були виконували людьми без прикрого почуття примусу, а під натиском добровільної волі. Рушійний мотор, який порушує кожного громадянина в напрямку сповнення його громадських обов'язків, повинен міститись у ньому самому, в його серці, в його навичках. Моральним наливом того мотору повинні бути — розуміння потреби займатись громадськими справами, любов до спільних національних ідеалів, любов до наших співгромадян; бажання так поступати, щоб користь виходила для загальної справи і для тих громадян, що нас оточують. Демократична влада дає лише напрямки і закони, що треба зробити. Само виконання вона залишає добрій волі людей.

Коли однак той доброї волі серед людей, браку, то й демократична влада мусить звертати до гостріших способів. Бо суспільне життя мусить все бути упорядковане. Без порядку в суспільному житті не можливий ніякий поступ. Щоб можна було створити таку цивілізацію, яку маємо сьогодні, треба було великої дисципліни серед мільйонів людей. Ці чисельні мільйони людей є від себе взаємно залежні. Своє поодинокі життя і поступовання вони мусять так приміювати до обставин, що б брати під увагу не лиш себе самих, але й життя та добробут інших.

А це далі значить, що демократична система далеко тяжча і трудніша ніж диктаторська. Людина в демократичній системі мусить далеко більше знати, мусить мати далеко кращі прикмети характеру і навички, ніж людина в диктаторській системі. В диктаторській системі влада виходить з заповідання, що людям треба згорі приказувати, що вони мають робити. Кожен крок поодинокого чоловіка має бути регульований законом. Вистарчить чоловікові прочитати той закон і вповні до нього застосуватись. В диктаторській системі людина не потребує застановитись над тим, що корисне, а що шкідливе, що добре, а що погане.

Все те й говорять згорі влади. А коли така людина має свої думки, переконання та почування, які не покриваються з всеосягаючими розпорядками диктатури, то вона мусить їх думати в собі і нікому їх не давати.

Диктаторський режим примітивний і вульгарно упрощений. Диктатор, подібно як дуже грізний батько, замисль виховувати дітей розважним навчанням і давати їм широке коло свобод, в якім вони могли бы вчитись життєвої мудрості особистим експериментуванням, в крутальний спосіб приказує їм — що вони мають робити в годі. "Малчать і послухайте", говорили колись (і нині) московські деспоти. "Мовчи, смаркачу, і роби, що тобі кажуть", говорили і говорять деспотичні родичі. Під диктаторським режимом виростають люди затуркані, умовно нерозвинені, характерно не скрісталізовані, динамічно слабі, бо моральне паливо для їх ділань випливає не з їх волі, тільки згорі, з диктаторського центра.

В Америці навіть у війні високо цінують вартість поодинокі людини — її думку, її ініціативу, її запал і особисту енергію. Навіть у війні ми маємо в Америці стільки свобод, скільки не мали в диктаторських краях люди підчас миру. Демократична система в нас існує й нині, хоч всю свою енергію нація мусить повертати в сторону фронтних ліній. Хоч ціла нація мусить приносити жертву майна і крові, напружувати свої м'язи і свій ум та витискати зо себе можливо якнайбільше реальних зусиль, проте уряд старается повести справи так, аби кожний громадянин мусив зносити якнайменше диктаторського уряду, та щоб всі ті громадянські обов'язки він виконав сам, радше під внутрішньою моральною принудою, ніж під загрозом з боку уряду.

Нинішній військовий стан накладає на нас усіх великі обов'язки. Ті обов'язки, як сказано, громадянин мусить виконати самі, не чекаючи на принук згорі. Кожний громадянин мусить добре застановитись над тим, що до нього належить. Преса мусить так подавати і так на світлювати новини, щоб сумлінно інформувати громадян про те, що діється в світі, але теж і не викликати переляку та заневири серед широкого громадянства. В Вашингтоні справді створено бюро цензури, але те бюро фактично наглядє над тим, щоб не допу-

**Поляки Про Советський
Спротив**

До Англії прибули недавно два визначні поляки зо Советського Союзу, професор Комарніцкі і визначний пелесовець, бувший посол до польського союзу Матек. Советський уряд звільнив їх з в'язниці, а в дійсності зо заслання на Сибірі, по підписанню польсько - советської угоди. Обидва обіждають польські військові відділи в Шотландії і оповідають там про свої враження зо Советського Союзу. Розмови з ними та їхні враження містить польський часопис, що виходить в Англії, а зветься "Дзєнік Жолнежа". З тих розмов і вражень вибираємо те, що має ширше та загальніше значіння, зокрема те, що вони кажуть про причини завзятого спротиву населення німецько - нацистичним наїзникам.

І так проф. Комарніцкі каже, що військовий спротив Советського Союзу німцям опирається на двох основах: матеріальній і моральній. Матеріальна підстава — це велика армія, могутній військовий промисел Советського Союзу, а також така мотуча організація, якою є Н. К. В. Д. (Народний Комісаріат Внутрішніх Діл, або радше тайна поліція, що була давніше в П. У.). Та остання, зо своєю центральною на Лубяніці в Москві і тисячами інших осередків, розсіяних по цілих терених Советського Союзу, творить силу, що держить цілий край, всі ділянки життя і всі настрої населення. Н. К. В. Д. пильнує днем і ніччю "благонадійності" горожан Советського Союзу.

Моральна підстава — це своєрідний советсько - російський патріотизм, зацпенлюваний від 24 літ. Советський робітник, котрий на протязі цілого свого життя не читав ні одного іншого часопису крім советського, не слухав нічого радіо крім советського, вірив свято, що умовини в західній Європі багато гірші як на сході. Він вірив, що в Советках панує дійсний рай. І за цей "рай", загрожений німецьким диктатором, готовий він боротись і гинути. Тепер, коли внаслідок війни тріс мур, яким Советський Союз був так щільно відгороджений від решти світу, а великі советські маси внаслідок воєнних ділань, будьто в осені і зимі 1939 і 1940 рр., будьто також тепер починають пізнавати новий світ, для Советського Союзу повстають нові проблеми. Але дійсно актуальними стануть вони доперва по скінченню війни.

Щодо посла Матєка, то історія його побуту в Советському Союзі цілком інша як проф. Комарніцкі. Він був визначним соціалістом, головою Союзу Фахових Залізничників, а його арештували большевицькі влади в Ковлі, в вересні 1939 р. Передержавши його три місяці в в'язниці в Ковлі, відіслали його до відомої Лубянки в Москві. Але, за словами Матєка, це вже не та Лубянка з часів перших місяців російської революції, коли її келії були переповнені буржуями, ворогами пролетаріату, і де в підземеллях екікуцій баталіони при гучі моторів розстрілювали людей без суду. Днесь Лубянка, це відрізок влаштована слідча в'язниця. Відповідальність сторожі і здавання звітів про кожний

рух і настрій в'язня в келії, унеможливають мешканцям усякий контакт з в'язнем. Панує там засада цілковитого відокремлення. По 28 нічних слідах перевезено Матєка до Бутірок, а опісля позаочним засудом засуджено його на 5 літ примусових робіт у таборі.

У таких таборі в республіці Камі, праця, себто вирубування ліса, триває від 3. години рано до 7. ввечері. На протязі 8 зимових місяців треба працювати при 50 ступнях морозу, а в часі чотирьох літніх місяців, коли панує страшна спека, нема теж полєкші, бо так при праці як і при спанні докучають комарі, дрібні мушкеті і шурі. Ціла влада, крім начальника табору, є в руках в'язнів, засуджених за звичайні злочини; таким то вбивникам, бандитам, опришкам і злочинцям та ошуканцям віддають владу над політичними в'язнями. Ксти дають у таких таборі так мало, що Матєка на протязі 10-місячного побуту втратив на вазі 40 кг.

Згідно зо словами Матєка, Советський Союз має таку тотальну систему, яку тільки можна собі представити. Одиниця — людина має там тільки таке значіння, яку вартість представляє його праця для колективу. Порядок і спокій удержується при допоміжній розбудованого апарату т. зв. Н. К. В. Д. Існує дуже драконське законодавство щодо проступків проти комуністичних засад. Законодавство не знає пардону для нікого, без огляду на те, яке хто становив займає в державній гієрархії. Московські большевики потрапили на протязі 24 літ створити новий тип людини, задивленої в їхній устрій, позбавленої всякої критики, не маючої поняття, що можна інакше жити. Завдяки тій системі і непоняттю для західно-європейців умовинам, Советський Союз не втрачає

літ розбудував до величезних розмірів свій промисел, удержавний (знаціоналізував) хліборобство і міг виставити таку чисельну і так багато виеквіповану в новочасні знаряддя армію, що вона є в стані ставити з успіхом опір навіть тепер наймогутнішій армії, себто німецькій. Завдяки зглядно повільному посуванню німецьких військ по величезних советських просторах, большевикам повелось перенести цілість їхньої внутрішньої організації зо столиці в глибину Росії і удержати надалі устрій держави ненарушений, як теж евакувати близько 30 відсотків воєнного промислу з загрозеного терену за Урал. Якщо ж чогось не вивезено, уступаюча советська армія знищує все вільости, полишаючи руїни і попелища.

Якщо війна піде далі темпом, оповідав Матєк, то тоді німцям готово забракнути віддиху, а війна на сході перейде в позиційну боротьбу. Тоді казав він, мороз і завзятого советського воєнка, доведене до верха знаменитою агітацією і пропагандою, докажуть свого.

Далі Матєк підкреслює, що багато українців і білорусів, що були давніше польськими горожанами, зголошуються до польської армії, що твориться на советських терених. Також і польські жиди, казав він, яких держано по карних таборах за те, що не хотіли прийняти советських пашпортів, зголошуються до польської армії.

Та з яким же, звісно, з яким!

— Назови свою роботу!

— Печнику.

— А Олекса що робить?

— Кравцю.

— Робота ваша однакова?

— Ні.

— Так отже коли робота не однакова, так і ліки не однакові.

— Так болізь же однакова.

— Ти йому образи, а він тобі лубя! У твійому ділі за всіди курява, що хвилини нагинатись та підводитись треба, та носити цеглу важку — це все розкуйовджує повязку і допускає до виразок пилу, а Олекса сидить собі спокійно в хаті та їє. Глина не пустить до виразок пилу, хоч би повязка і зовсім зсунулася, а мазь за одну годину грязею зробиться і замість того, щоб допомогти, ще шкоду зробить — розумієш?

Пациєнт мовчав.

Уляна Іванівна бачила, що не переконала ще хорого, і тому заговорила далі:

— Ти з яким ділом возишся?

(Дальше буде).

— Це гостець, — промовила Уляна Іванівна, показуючи на ноги хорого.

Мисак дивився на розгноєні рани і не говорив нічого.

— Прошу стежити за моїми ліками і коли що робитиму не так, поправляйте мене.

Мисак уклонився мовчки.

Уляна Іванівна розпліскувала тимчасом стальку так званої тимофіївської лиманної глини, а потім почала нею заліплювати виразки.

Хорій деякий час мовчав, а нарешті заговорив:

— Ви мені, Уляно Іванівно, краще намазуйте мазею, а не глиною: у Олекси такий же самий гостець і ви мажете йому жовтою мазею, а мені глиною. Він почав лічитись після мене і в нього підживає вже, а у мене й знаків не подає.

— Батькові своїому розкажи! — гримнула Уляна Іванівна.

— Так вонож би загоїлось швидко! — протестував пациєнт.

Панночка робила своє діло і поясняла спокійно:

— Ти з яким ділом возишся?

— Це мій прийомний покій, — пояснювала панночка.

В пекарні сидів уже на ослінчику чоловік з засуканими до колін холощеними. На ногах у нього були рани і хоч видимо були вже промиті, а тимчасом робили неприємне враження своїми страшними та

НА СЕЛІ

Повість

(36) М. ШКОЛИЧЕНКА

Дуже вже задовольнений був, що вона прийшла до нас. Ви ще її, пане, не знаєте! Уляна Іванівна — це той же самий отець Іван, покійний її батько, царство йому небесне! Ніколи вже не буде у нас такого попа! Спасибі йому, що хоч дочку таку зоставив. Усе село молиться за неї Богу. Вона у нас все — і суддя і добра порадиця, і цар і заступник в усьому!

Дід розгнівався багато дечого розказувати, та Мисак сказав, що йому ніколи і пішов до свого кабінету.

VI.

День ближчого Мисакового внайомства з Уляною Іванівною був днем повороту усього його життя в Затишку. Поговоривши з дідом і запевни-

са. Ніколи Мисак не вставав так рано і йому приємно було бачити незнайомі картини раннього ранку. Сон і на думку не спадав йому, а натомлена голова не хотіла вже працювати над медициною. Мисак погасив свою лампу, узяв у кишеню потрібні лікарства і вийшов зо свого двору. З пів години походив він понад Діп-пром, з великою насолодою стежив, як зарумянювалось на сході небо, просипалися пташки, оживала природа, — усе дивувало, чарувало, насолоджувало його.

„І чому я не звик так рано вставати?“ — жалкував у своїх думках Мисак, прямуючи тихою ходою до села. На селі починалося життя: на вигон виганяли овець, скот, скрипіли колодязі, співали півні, де-не-де гавкали собаки, зустрінулось декілька душ жінок та чоловіків, що поспішали холодком у поле. Це знову для Мисака було нове, невидане і справді приємне, глибоке враження.

Коли Мисак увійшов нарешті в двір Уляни Іванівни, то застав уже там дві жінки і од-

ного чоловіка. Вони сиділи на призьбі і видимо збирались у поле, бо у чоловіка була з собою коса, мотачка, кущка, брус, молоток і торба з хлібом, у жінок ж — у одній була на руках дитина, а на плечі висіли сакви з хлібом, біля лояса тислась тиковка з водою і півшка з молоком, а у другій — два серпи, двоє грабелів, колиська за плечима і триниго для неї. Мисак по здоровкався з людьми, ті вклонились і здивовано провели його очима. Мисак почував себе чужим, зайвим, і аби швидко уникнути від спинених на нього поглядів, хутко пішов у сін. Тут зустріла його Уляна Іванівна; привіталась, подякувала, що не спізнився з лікарствами і повила його до своєї чистої, просторої пекарні.

— Це мій прийомний покій, — пояснювала панночка.

В пекарні сидів уже на ослінчику чоловік з засуканими до колін холощеними. На ногах у нього були рани і хоч видимо були вже промиті, а тимчасом робили неприємне враження своїми страшними та

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА ЩОДО ВОРОЖИХ ЧУЖИНЦІВ

(Натуралізаційні суди відмовляють горожанства німцям та італійцям).

Президент ЗДА в трьох прокламаціях оголосив перші правила, згідно з якими мають жити чужинці німецького, італійського та японського роду протягом війни з державами „осі“. Приблизно 1,100,000 осіб, громадян держав „осі“, підпадуть під ці розпорядження.

Обов'язок доглядати за виконанням розпоряджень проти ворожих чужинців покладено на головного прокуратора, Ф. Бидела. Він вже заповнив чужинців, так само як і американців чужинського роду, що конституційні права всіх громадян будуть строго дотримуватися. Він казав, що чужинці, які є лояльними до уряду ЗДА та точно дотримуються закону та правил щодо їх поведінки, не мають чого боятися.

Менше як 2,500 чужинців з держав „осі“ заарештовано протягом 5 днів після японського нападу та оголошення війни Італією та Німеччиною. Хоч більшість з них, згідно з заявою генерального прокуратора, протягом року або більше була під доглядом агентів Федерального Слідчого Бюро при департаменті справедливості, з кожним, хто заперечує закид в неLOYальності, буде переведено переслухання. Якщо докази будуть в їх користь, вони будуть звільнені цілком, або умовно. Звільнені умовно будуть на відповідальності Іміграційного та Натуралізаційного Уряду. Всі переслухання будуть вестися в комісії, складені з громадян, які живуть в тій самій громаді, що той, чия справа розглядається. Справа буде провадитися подібно до судової, з агентами ФБІ, які представляють свої свідчення. Наколи комісія підтвердить ті свідчення, вона мусить заявити за продовження арешту. Ворожого чужинця повернуть тоді до департаменту війни.

Надання громадянства багатьом тисячам ворожих чужинців, які мають перші папери та вже подали апікації на другі, стримується натуралізаційними судами, які заявили, що вони відмовляють громадянства ворожим чужинцям. Чи ці розпорядження противляться законам про державну принадлежність з 1940 року, ще не рішено. По новому закону, який увійшов у життя минулого січня, ворожий чужинець „може бути натуралізованим громадянином, якщо заява чужинця про те бажання була зроблена не менше як два роки до початку війни“ та під численними іншими умовами. Закон дає необмежене право президенту звільнити певного ворожого чужинця від тих обмежень, навіть якщо він не дістав перших паперів, та дозволити йому вдаватися за гро-

мадянством, наколи слідство департаменту справедливості докаже його безсумнівну лояльність.

Головні розпорядження для переважної більшості ворожих чужинців, які вони мають виконувати, є такі:

1. Вони мусять триматися далеко від: фортець, військових таборів, арсеналів, аеропортів, фабрик пороку, резервуарів, доків, корабельно-будівельних заводів, гідро-електричних гребель, державних кораблів і флоту, пристаней і доків для направи кораблів. Мають також триматися далеко від всіх фабрик, заводів, майстерень, складів амуніції та зброях війни, або інших річей, що їх вживається для армії, флоту намі чи союзників державами, чи в інший спосіб зв'язаними з обороною ЗДА.

2. Вони не можуть мати в уживанні або тримати в сховку зброю, вибухові речовини або їх складові частини: амуніцію, вибухові речі, або матеріали, з яких вони робляться; радіо-випромінювачі, радіоприймачі; сигналізації, коди шифри, фотографічні апарати; папери, документи, чи книжки, на яких може бути таємне письмо, фотографії, креслення, малюнки, мапи, або графічне представлення будь-якого з воєнних чи морських зарядів, або чого небудь, що має відношення до заосмортрення боєвих сил ЗДА, або їх воєнних чи морських постів, таборів чи стацій.

3. Вони не можуть літати ніякими аеропланами або балонами, ні державними, ні комерційними компаніями, чи приватними, якщо не мають на то дозволу генерального прокуратора, або секретаря війни, чи їх заступників.

4. Вони не можуть вступати на головні шляхи, залізницю, аеро-шляхи, підземні шляхи („субвей“) до громадських закладів, будинків, місць, що не є загально відкритими та доступними для публіки.

5. Вони не можуть бути членами або урядниками ніяких організацій, груп чи товариств, які зазначені в списку, що тепер складається генеральним прокуратором і скоро буде опублікований. Також не сміють вони заступати, захищати чи підписувати акти, принципи чи політику тих організацій, бути присутніми на їх зборах, конвенціях, сходинах. Також не сміють тримати або розповсюджувати яку літературу, пропаганду, або інші писання тих організацій.

6. Вони не можуть змінювати адреси або заняття, або не реїздити з місця на місце без повного підпорядкування тим правилам, які генеральний прокуратор може встановлювати час від часу для тих, хто

СПУСКАЮТЬ НА ВОДУ ПЕРШИЙ ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ.—У ньюйорському флотному ярді спущено на воду оноді кружляк „Атланта“, перший корабель, виникений від початку японської війни. „Кумо“ при церемоніях була відома акторка Маргарета Мічел.

живе в ЗДА, Алясці, Порто Рі-стрі, зброю, знаряддя війни або їх складові частини: амуніцію, вибухові речі, або матеріали, з яких вони робляться; радіо-випромінювачі, радіоприймачі; сигналізації, коди шифри, фотографічні апарати; папери, документи, чи книжки, на яких може бути таємне письмо, фотографії, креслення, малюнки, мапи, або графічне представлення будь-якого з воєнних чи морських зарядів, або чого небудь, що має відношення до заосмортрення боєвих сил ЗДА, або їх воєнних чи морських постів, таборів чи стацій.

Загально попереджається ворожих чужинців, щоб заховувалися мирно у відношенні до ЗДА, стримуватися від злочинів проти публічної безпеки та від порушення державних законів, стейтових та місцевих; стримуватися від уживання інформації, помочи ворогам ЗДА, або вмішуватися словом або ділом в справи оборони ЗДА, чи політики Злучених Держав.

Нарушення будької з постанов прокламації президента загрожують ворожим чужинцям арешт або інтернування.

Загальна Рада — ФЛІС.

DON'T TAKE THIS LYING DOWN . . .

When men are fighting and dying, you must do your part. Be sure you enlist your DOLLARS FOR DEFENSE. Back our armed forces—and protect your own life—with every single dollar and dime you can.

America must have a steady flow of money pouring in every day to help beat back our enemies.

Put Dimes into Defense Stamps. And put Dollars into Bonds. Buy now. Buy every pay day. Buy as often as you can.

Don't take this lying down.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІ

Союзовець з Нью-Йорку.

Ми тих більшовицьких лютючок не бачили, що закликають відділи У. Н. Союзу до спільних збірок. Але це не важко. У. Н. Союз і й часопис дає виразні вказівки, що й як робити. Є і відозва Українського Конгресового Комітету, що теж вказує нам на наш обов'язок, згідно з тим, чого вимагають від нас інтереси краю. Отже не треба нам ніяких вказівок від тих, що звикли слухати приказів з Москви. Відділи У. Н. Союзу можуть кооперувати з церквами і тими народними організаціями, що завжди поводитись чесно й лояльно й не нищили демократичних основ цієї держави, як це робили комуністи. Зокрема нам залежить, щоб ми мали точні дані про те, скільки закупив Бондів Оборони кожний відділ У. Н. Союзу, щоб було видно на ділах, хто й як дорожить краєм і як дбає про його долю.

АВСТРАЛІЙЦІ ГОТОВЛЯТЬСЯ ДО НАПАДУ.

МЕЛЬБОРН (Австралія). — Командант австралійських збройних сил, сер Айвен Мекей, перестеріг австралійців, що японський напад на Австралію може розпочатись в кожній хвили і що австралійці мусять головню числити на власні сили, а не на американські, або британські.

ЯК Поширюють Серед Американців Знання Про Україну?

(В тій рубриці подаватимемо імена тих осіб чи організацій, що будуть закуповувати книжки про Україну українських людей для американських інституцій чи американських визначних людей).

Філадельфія, Па. — Братство св. Володимира, відділ 105 У. Н. Союзу, закупило два примірники „Історії України“ М. Грушевського й призначило по одній книжці для публічної бібліотеки в дільниці Найтавн, а другий до Грейс Гай Скул.

Гемтремк, Міш. — Товариство „Згода“, відділ 20. У. Н. Союзу, надіслало \$13 і закупило за них по два примірники „Історії України“ М. Грушевського і книжки Ю. Вернадського „Богдан гетьман України“. По одному примірникові з тих книжок дано до містової бібліотеки, а інші задержано в Товаристві для молодих членів, щоб заохотити їх до купна тих цінних видань.

Сейнт Луїс, Мо. Товариство св. Володимира Великого, відділ 179 У. Н. Союзу, закупило два примірники „Історії України“ М. Грушевського і призначило один примірник для публічної бібліотеки в місті, а другий для потреб товариства.

YOUR ARMY

(This is the 29th of a series of articles prepared by Army Information Service, 90 Church Street, New York City, covering the history of the Army and giving facts and figures on its organization).

The Chief of the Chemical Warfare Service is the head of one of the newer branches of the Army—dating from the World War—but his duties involve a study of one of the oldest techniques in warfare. It is based on knowledge of the fact that when an enemy's eyes or respiratory organs are affected by noxious smoke or fumes he is either willing to surrender, or is so little capable of resistance as to be easily overcome. The origin of this technique is hidden behind the mist of antiquity, but history, both ancient and modern, is liberally sprinkled with accounts of it. Use of the incendiary bomb, which also comes under the jurisdiction of the Chemical Warfare Service, is likewise a hoary practice. The Ancients knew this device as „Greek Fire.“ For incendiary purposes in the sailing-ship era red-hot cannon-balls were fired by embattled war-ships. The development of weapons and war techniques in the 19th Century rendered the old devices impracticable. It was not until the First World War that poisonous gas appeared on the battlefield, and it was not until the present World War that incendiary bombs were used extensively and indiscriminately. They are the weapons of total war, that is, war directed at the complete subjugation or extermination of a people, as against formal war, fought for a limited objective, which was characteristic of the 18th and 19th centuries. The probability of their indiscriminate use places a heavy responsibility on the Chief of the Chemical Warfare Service.

Troops of this service engage directly in combat to assist other units of the field forces by the use of gas, smoke and incendiaries. Chemical units are assigned to the General Headquarters Reserve for attachment to armies and lower units as the situation requires. Chemical Warfare Service officers are charged with the identification of any gases which may be used by the enemy, and with taking the necessary precautions for protecting their own troops from it. The service has kept abreast of developments in gases, and up-to-date in the discovery of new, and the improvement of old methods for neutralizing them. In the performance of the latter duty the Chemical Warfare Service has made many contributions of use to the civilian population and to industry. One of its important discoveries was a method of reducing the hazard of fumigating ships. Another was the improvement of the activated charcoal used in the Army gas mask. This charcoal is used for many important operations in industry, including the recovery of gasoline from natural gas, and the Chemical Warfare Service's improvement in-

hanced its value in numerous quarters.

The Chemical Warfare Service is charged with the development of the whole field of chemical warfare; procurement and supply of chemical warfare material to the Army; training in offensive and defensive procedure and the organization and operation of special gas troops.

Chemical Warfare agents include those substances which, by their direct chemical action when released in the open, are useful in war for one or more of the following purposes:

To produce physiological effects on personnel; to generate dense volumes of smoke for screening operations and to act as incendiaries which will cause fire.

Solids, liquids and gases are all employed for these purposes. Although the term „gas“ or „gas warfare“ is popularly associated with chemical warfare because of the primary use of the gas, chlorine, on April 22, 1915 during the First World War. Another reason for the popular use of the term „gas“ is that the injurious agents are disseminated in the atmosphere as gases or powders which cause injury when breathed and hence necessitate the use of gas masks for protection against them.

Practically every conceivable substance which might have value as a chemical agent in warfare has been investigated, but only a few have been found to possess the qualifications necessary for military use.

Some of the military requirements are that the substance be highly toxic or possess other chemical properties which make it applicable for tactical use; that if it is to be disseminated as a gas the gas heavier than air so as not to be quickly dissipated after its release and that it be stable in storage; capable of being handled with reasonable safety and that it should not corrode containers appreciably. Failure of substance to meet any one of these requirements makes it unsuitable for chemical warfare.

Chemical Warfare agents may be broadly divided into four general classes as to their physiological effect: Lung irritants, the vapors of which cause injury to the lungs and respiratory passages; vesicants which produce blisters when the liquid or vapor comes in contact with the body; sternalators which cause sneezing, acute nausea and headache when breathed; and lacrimators which produce a temporary irritation of the eyes and cause a copious flow of tears.

After the First World War, there was a popular outcry against the use of gas in warfare but there are many phases in the present trend of military development which indicate that gas is far from being an out-

moded weapon and will be used again. Recognition of these phases was responsible for the research carried on at Edgewood Arsenal by the Chemical Warfare Service since the First World War. One result of this research work has been the constant improvement in the gas masks supplied to the Army. It is believed that today the United States Army is equipped with the finest gas masks in the world for military purposes. Each soldier in the greatly expanded Army has been issued a gas mask for his own individual use, thus permitting the troops to become thoroughly drilled in gas defense measures.

The foresight of the Chemical Warfare Service in procurement planning before the present emergency has facilitated the enormous expansion of production to supply the Armed Forces with gas mask and other equipment for defense against chemical attack. The Chemical Warfare School, at Edgewood Arsenal, Md., is the training center for chemical warfare. Within the last year its activities have been considerably increased and the immediate training objective is to provide each regiment and battalion or equivalent unit with at least one officer graduate of this school.

In preparing to meet the present emergency, special chemical troop units have been activated. Laboratory Companies, charged with making prompt scientific study and identification of enemy gases and weapons are now receiving specialized training. Other new chemical troop units include Depot Companies for supply, storage and issue of Chemical Warfare Service material; Maintenance Companies, charged with salvage and repair of chemical equipment; Decontamination Companies for dealing with the major problems of contamination resulting from gas and Impregnating Companies for the renovation and treatment of gas contaminated uniforms. Chemical Service Companies are also undergoing training for cooperation with the Air Corps.

КАТАСТРОФА БОМБОВИКА НА ЛОНГ АЙЛЕНД

ГИЛСАРД ГАЙТС (Лонг Айленд). — На самий Новий Рік катастрофа військового літака спричинила смерть 5-ох осіб та цілковите знищення бомбовика. Причиною ката-

строфи було запалення складника бензину. Вибух складника був такий сильний, що в багатьох домах дрожали вікна. Вся залога літака складалася з молодих людей.

A BOND OF UNITY.—The handshake of sincerity and partnership is used by artist John C. Atherton, of Bridgefield, Conn., to depict the close cooperation of the American people and their Government in financing the Defense Program through the sale of Defense Savings Bonds and Stamps. This poster was awarded first prize at the Museum of Modern Art exhibit in New York out of a large number of submitted drawings, and is being used on posters by business firms in advertising, and in numerous other forms to promote the sale of Defense Bonds and Stamps.

УКРАЇНЬСЬКА АМЕРИКАНЬСЬКА СТЕЙТОВА ОРГАНІЗАЦІЯ

СТЕЙТУ КОНЕТИКАТ

міабуа снп

РІЧНИЙ ЗІЗД

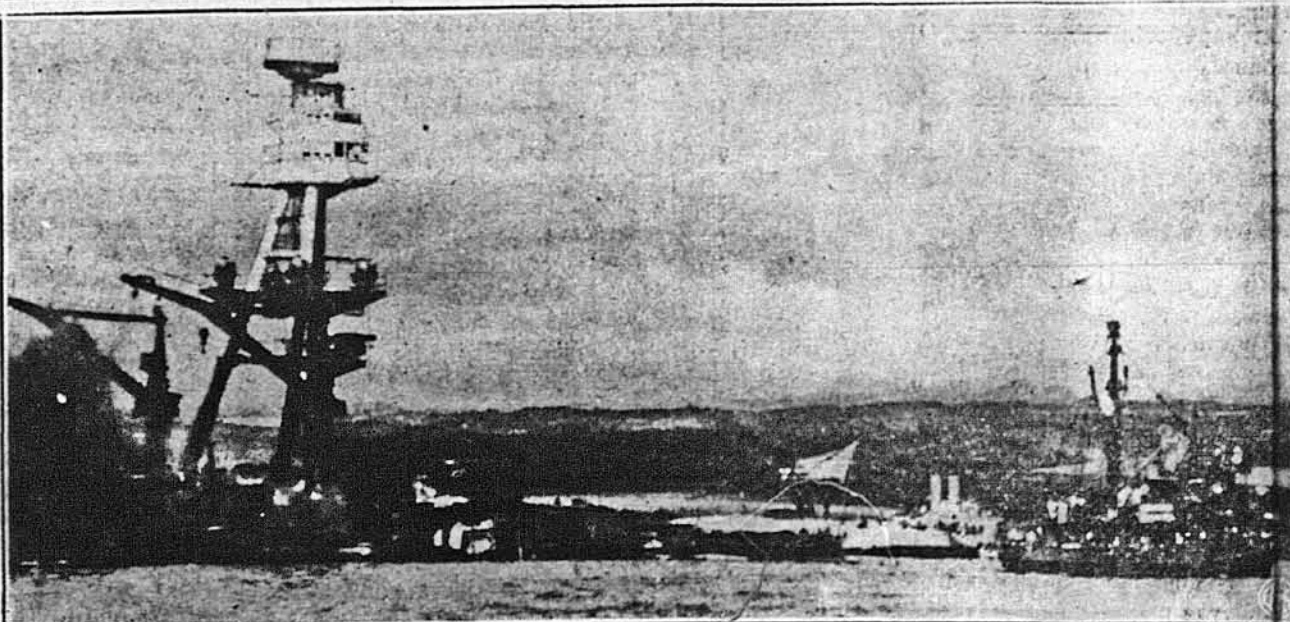
ДНІЯ 25. СІЧНЯ (JANUARY 25, 1942)

в годині 1:30 пополудні

НА УКРАЇНЬСЬКІЙ ЦЕРКОВНІЙ САЛІ, 127 ПАРК УЛІЦЯ

НЮ ГЕЙВЕН, КОН.

На з'їзді буде вибір уряду на рік 1942. Запрошується всіх узяти участь, а разом нислани своїх делегатів. Іван Палісний, секретар.

„СТАРА СЛАВА“ ШЕ ДАЛІ ПОВІВАЄ.—На лівій стороні бачимо, як підносяться товпи диму з важко обстрілюваного корабля „Арізона“ у пам'ятну неділю, 7. грудня, в Перл Гарборі, на Гаваї, Американський прапор ще далі повіває направо в середині. Світлинку знято було 8. грудня.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ЧЕСТЕР, ПА. Організуйтесь для оборони краю.

На поклик о. О. Мишика, парох укр. прав. церкви, відбулися дня 17. грудня в У. Н. Домі перші збори представників українських організацій в справі об'єднаної воєної акції.

Председником наради був о. О. Мишик, секретарями Михайло Тершавський і студент медицини Петро Лебіншак. Председник пояснив ціль наради, а потім приступлено до вибору сталого комітету.

Вибрана ексекютива має виготовити план праці, поробити зв'язки з головною місцевою кватирою і іншими подібними організаціями.

БОМБАРДУЮТЬ ТРАНСПОРТ. Американський летун, що воює з брїтїйськими вїйськами проти італїйцїв і нїмцїв у Лїбїї, бомбардує транспортну колонну.

ки конгресового комітету. Далі клуб дав \$25 на умеблювання для сестер-законниць, які провадять місцеву українську школу.

Підчас американських виборів клуб рішив влаштувати забаву і запросити американських кандидатів на річні уряди.

В той спосіб наш клуб виконав свою корисну роботу і причинився гроши до ріжних наших інституцій, а також оживив організаційну роботу в нашій місцевій громаді.

За Уряд: Ілько Була, председник; Параскевія Робізан, ф. секр.; Павло Володка, кассір; Василь Коваль, р. секр.

НЮ БРИТЕН, КОНН.

Українська акція у допомогу державі.

Українська громада в тім містечку може дійсно похвалитися своєю допомогою акцією для добра нашої держави.

Тому кілька неділь зорганізувався спеціальний комітет, котрий поставив собі за ціль, зібрати певну суму гроша, щоб закупити святочні дарунки для 24 українських хлопців, котрі служать в американській армії.

Тож до праці всі! Об'єднані під зніздистим прапором зробім усе, чого треба в тих критичних часах для оборони цього краю.

В тім самім часі Український Горожанський Клуб, який гуртує наших людей і гарно розвивається під проводом свідомих одиниць, ухвалив на своїх зборах, щоб закупити державних бондів на суму \$500, і повести кампанію за допомогою збіркою для Американського Червоного Хреста.

Теперішній час саме вимагає від нас того, бо таким лише способом можемо доказати свою лояльність супроти прибраної держави, котра те-

Д-р Т. С. СУНГ, новий заграничний міністер китайського уряду Чінг-Кінгу. Він має 47 літ життя і покінчив Гарвардський університет.

пер знаходиться у вирї великої війни.

Ми, американські українці, повинні тепер скермувати наші стремління в напрямі допомоги нашій державі й скріплити духа наших хлопців, що знаходяться в рядах оборонців краю.

Кожний наш крок, вимірний в напрямі якої небудзь поміч для цієї держави, дасть запоруку перемогі над ворогом, що напосівся знищити ось ту свободну країну.

Чесць всім тим, котрі ступають такими чи подібними шляхами, а тих котрі ще може тратять час на партійні непорозуміння закликаю до хосенної співпраці.

Л. Нахвостач, учитель.

КОЖНИЙ СВДОМІЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАїнського НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

КЕМБЕЛ, О. — Тов. Сокіл, від 218-ї відбав річні збори в неділю, 14. грудня 1941, під ч. 165 Гордон евія, при участі більшости членів і урядників.

ВЕСТ ПУЛМАН, ІЛЛ. — На річних зборах Сестринств Роза. Пресв. Богородиці, від 216-ї, що відбулися 14. грудня 1941, вибрано новий уряд в котрий ввійшли: председання Кесей Тушица, заступниця Катерина Швейц, секр. фін. Катерина Шеймеряк, кассір Розалія Білик, сек. рек. Олена Шпюрлюк; до об'єднання жаси: Параскевія Малях і Анна Олещук; до прапора Тетяна Парійчук.

СТАВЛЯТЕ В РЯДИ УКРАїнського НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЯКИЙ Є НАЙБІЛЬШОЮ І НАЙСІЛЬНІШОЮ УКРАїнсько-АМЕРИКАНСЬКОЮ ЗАПОМОГОВОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ.

Д-р МИХАЙЛО ЯНКОВИЧ УКРАїнський ЛІКАР-ХІРУРГ

Д-р ВОЛОД. ГАЩИЦЬ УКРАїнський ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР

Д-р ЮРІЙ АНДРЕЙКО УКРАїнський ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР

Урядові години: рано від 10 до 12. Ввечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.

БЕЗПЕРЕЧНО ТАКІ!

Наша репутація про посмертну обслугову найкращої якості є загальною відомою: що наші услуги можна дістати за дуже скромну суму — це вже менше знане.

Поправді, то наші ціни є незвичайно помірковані; все такі, на які стати кожному родині, котра до нас навідується.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City 34 E. 25th St., Bayonne

Phone: Bergen 4-5989 Bayonne 3-0540

НАЙДУТЬ ЗАНЯТТЯ

ПОТРІБНО старшого віком ЧОЛОВІКА до роботи на фирму: Сталеві роботи. Платня після умови. Зголошуватись на адресу: 302-2

PETER BOUSCHUK, R. D. 2, Savona, N. Y.

ІМІГРАЦІЙНІ ПИТАННЯ, віза, негатаційні приїзди, справи моряків. Відповідна поміч і поради. Поради безплатно. 134.

LEONARD TROSKIN — Порадник і Публічний Нотар.

67 W. 44 St., New York City. Tel. Murray Hill 6-0918

Час для поради від 3. до 6. год. пов.

ПРОДАЮ

ДОМИ, ФАРМИ, РЕСТОРАНИ, САДУНИ, БУЧЕРНІ, ГРОСЕРНІ в ріжкого рода бізнесі.

Погоджують нотаріальні справи. Продають ріжкого рода аскурацію

ПЕТРО БАРТКІВ Real Estate & Insurance Broker

Notary Public, 309 E. 14 St., New York, N. Y. Phone AL 4-8254

ВАСИЛЬ ПРИШЛЯК

ВИБІРНИК І ПРОДАВЕЦЬ МЕБЛІВ "GRANT CIRCLE UPHOLSTERY CO., Inc."

2469 WEBSTER AVENUE Near 188th St. BRONX, N. Y.

Мав на складі РІЖНІ МЕБЛІ доброї якості, по дешевій ціні.

Telephone: FOrdham 5-4666.

Д-р С. ЧЕРНОВ

Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіря й кров.

Аналіз крові для подорожнього свідоцтва.

Геморойди й желяки лікуються без операції.

223 SECOND AVE., cor. 14th St., NEW YORK CITY, Room 14.

Gramercy 7-7687

Офісові години 10-8; неділя 11-2.

Жінка-доктор до обслугову. X і фтороскоп. — Екзамінація \$2.00.

БОЛІНІГ

Рани на ногах, опухлі ноги, набряклі жолці, болочні ноги, флебіти (запалення жолів), напухлі або болочні ноздри чи мисточні і ревматичні ноги успішно лікуюмо новими європейськими методами без операції.

Лікує згублення литок і мотиків.

Офісові години: щоденно від 1 до 6 ввечір, в неділі з 1 до 4 ввечір, ввечір від 1 до 8:30 ввечір. Нема урядових годин у неділі.

Dr. L. A. BENLA

320 W. 86 St., New York City

Близько Бродвею

ЕВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ.

ПОПРОБУЙТЕ

ЧИСТІ ПРИРОДНІ ЛІКИ ЕВРОПЕЙСЬКІ ЧАЙ:

4. 1. — ГРУДНИЙ ЧАЙ — для тих, що терплять на кашель і продуктиві подражнення вислідом простуди.

Ціна \$1 за пакет.

4. 2. — ШЛУНКОВИЙ ЧАЙ — для тих, що терплять на шлунок і кишкові недозагання: гази і згагу, спричинену надміром квасу в шлунку й часове затвердження.

Ціна \$1 за пакет.

4. 3. — ДЮРЕТИЧНИЙ ЧАЙ — для тих, що терплять від запору сечі, принатісного подражнення міхура й сечового проводу, та болі крижів від простуди.

Ціна \$1.75 за пакет.

Поснайте свої замовлення до: Mrs. GRETA LESKOVAR, 507 E. 73 St., New York, N. Y.

ПЕРШІЙ УКРАїнський ПОТРЕБНИК НА ФІЛАДЕЛФІО В ОКОЛИЦЮ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ

cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA.

Tel. Market 1320.

ОБСЛУГА В ДЕНЬ І ВНОЧІ

ЦІЛІЙ ПОХОРОН

в цюю програтуноу металевую труну, двома автими, караваном, балсамуванням, вмонітним Похоронного Дому і т. д.

\$295.00

Все, чого треба, в виїмку однієї й наємностей за церковну відправу в цинітар.

S. KANAI KAIN

433 State St., Perth Amboy, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАїнський ПОТРЕБНИК

Обслуговує широкі і чесні

Main Office: 383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave., NEWARK, N. J.

Phone: Essex 3-5347

Branch office (Філія): 969 SOUTH BROAD STREET, TRENTON, N. J.

Phone: Trenton 8588

ІВАН БУНЬКО

УКРАїнський ПОТРЕБНИК

заряджує потребами по ціні так низькій як \$130.

Обслуговує найкраще

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

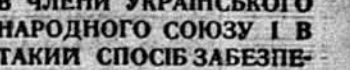
437 E. 5th St., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАїнський ПОТРЕБНИК

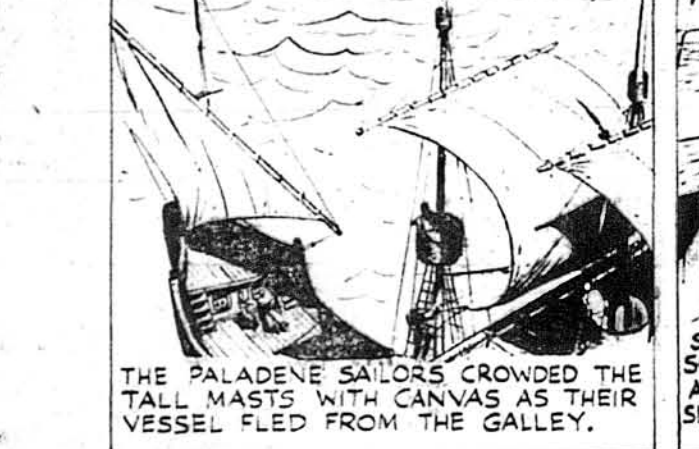
ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В БРОНКСІ, БРОКЛІНІ, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

Tel.: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE, (cor. E. 185 St.), BRONX, N. Y. Tel.: Melrose 5-6577

ТАРЗАН, ч. 477. Гармата в роботі.

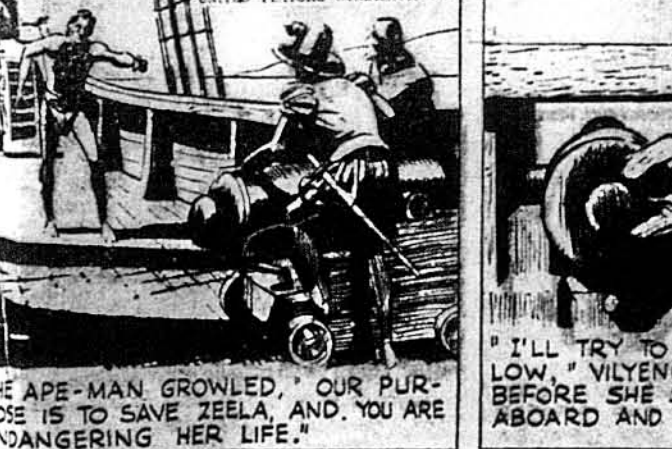
THE PALADINE SAILORS CROWDED THE TALL MASTS WITH CANVAS AS THEIR VESSEL FLED FROM THE GALLEY.

Паладінські моряки натягнули вітрила, щоб у такий спосіб втекти від адакської галери. Зпочатку це їм щастило.

SUDDENLY THE WIND DIED, AND SIMULTANEOUSLY TARZAN BECAME AWARE OF VILYENO, TRAINING A SMALL CANNON ON THE QUARRY.

Та втім вітер утих. Тарзан, споглядаючи довкруги, що діється на його кораблі, побачив, як Вилієно націляв канон.

THE APE-MAN GROWLED, "OUR PURPOSE IS TO SAVE ZEELA, AND YOU ARE ENDANGERING HER LIFE."

Тарзан прискочив до нього і заговорив: „Нашим завданням є дістати дівчину, а не затоплювати корабля”.

"I'LL TRY TO HIT THE SHIP LOW," VILYENO REPLIED, "AND BEFORE SHE SINKS WE'LL GO ABOARD AND TAKE ZEELA!"

„Ми попрубуємо прострілити корабля, та в хвилині, як він буде потапати дістатись туди і видобути дівчину”, відповів Вилієно.

"I'LL TRY TO HIT THE SHIP LOW," VILYENO REPLIED, "AND BEFORE SHE SINKS WE'LL GO ABOARD AND TAKE ZEELA!"

ВПИСУЙТЕ СВОІХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНІ УКРАїнського НАРОДНОГО СОЮЗУ І В ТАКИЙ СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧЬ ІХ БУДУЧИНУ.

ЧИТАЙТЕ УКРАїнські КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.